

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭЙНТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сыл алтынны
15 күнүттөн тахсар

№ 20 (1134)

1972 сыл. Олунньу 15 күнэ
ОПТУОРООНЬУК

Сыаната
2 харчы

Салайааччы инники ыстатыйата

САҢЫЛЫ САПТАРЫНЫ КИЧЭЙИЭХХЭ

Пятилетка маҕнайгы сылыгар оройуон колхозтара иитиэх саҥыл тиринтэргэ бэриллэбит былааны 81,6 бырыһыан толордулар. Оттон төрдүс квартал былаана баара эрэ 74,7 бырыһыан толордулар, эбэтэр былаан 24 тыһ. солк.нан, ол иһиттэн саҥыл таркитыгар бэриллэбит былаан 18 тыһ. солк. туолбата. Маҕаха Эрилик Эристин, Калинин ааттарынан колхозтар былаан туолуутун таҕнары тартылар.

Туттарыллыбыт тиринтэр сыаналара сылын ааны намтаан иһэр. Толору кылааннаах ханнын да дефеге суох биир саҥыл тиринтэ 160 солк. тэҥнээр эбит буоллаҕына, ааспыт сылга колхозтар государство туттарбыт тиринтэ биирхэлээн тутууга 92 солк. эрэ тэҥнэстэ. Ленин аатынан колхозка 1 саҥыл тиринтэ 102, Эрилик Эристин аатынан колхозка 89, Калинин, Карл Маркс ааттарынан колхозтарга 88 солк. турда.

Колхозтар салайааччылары, инки специалистарын өттүлэриттэн кэлэн сылларга саҥыл иннинтин тупсарыта улахан суолтаны биэрбэт, болломтону уурбат буолуу хаччылар таһаарылар. Сорох колхозтарга анал үөрөбө суох, ыарахан үлэни кыайбэт дьону, ордун сайынныгы көмгө иһэр саластаах оскуола оҕолорун анаан үлэлэтэлэр.

Саҥыл боруодатык тупсарарга племенной үлэ утумнаахтык ытыллыбат. Саптары уонна төрөтүү үчүгэй тэрээһиннээхтик барбат. Астарын хаачыстыбата мөлүөх, рацион сентөөхтүк тутуһуллубат. Саҥыл клеткаларга эргэрдилэр, санитарнай турун мөлөөн иһэр. Итидэр түмүктэригэр биир ийэ саһылтан оҕону ылым эбыйах, кытаралыын элбэх. Ааспыт сылга биир ийэ саһылтан Ленин аатынан колхоз 2,1, Эрилик Эристин аатынан колхоз 1,8, Калинин аатынан колхоз 2,0, Карл Маркс аатынан колхоз 3,1 оҕону ылдылар.

Тохсус пятилетка юбилейдаах инки сылыгар оройуон колхозтарыгар 115 тыһ. солк. эбэтэр ааспыт сыллааҕар 13 тыһ. солкуобайынан элбэх былаан тиринтиллэ. Түүлээх соруудаар иитиэх саҥыл тириниттэн 71 тыһ. солкуобай иһирэрэ былаанналар.

Биир ийэ саһылтан ортогунан 3,0 оҕону ылан былааннаах тиринин туттарарга биир тирин орто сыаната 110 солкуобайга тийэрин ситиһэр соруутаахпыт. Ол иһиттэн саҥыл саптарытын бары өтүүнөн үчүгэйдик бэхэмнээн, тэрээһин үлэлэри эрдэттэн былааннаан туран ытыллыахтаах. Бириэмэтигэр индиксэлэри өрөмүөннээһин, тулар миэстэлэри ыраастааһын, ыһыллары көһөрүүтэ туттулар анал дьааһынтары бэлэмнээһин, атыр уонна тыһы саһыллар паараларын наардааһын курдук элбэх тэрээһин үлэлэр ситэриллээхтээхтэр.

Үчүгэй хаачыстыбалаах, инки рационаах дэлэй аһылык уонна көрүү-иитин саһылтан төрүүбү ылымга быһаччы улахан оруоллаах. Саптары бириэмэтигэр элбэх витаминнаах, инкэмтэлээх астарынан тоҕору хааччылыахтаах. Кэтээн көрөн ситэри сабылла илик саһыллары паараларын булан, кинилэр көчү-күүлэрин табатык туһанар үлэлэр ытыллыахтаахтар.

Саҥыл иннинтин юбилейдаах 1972 сылга хаһаайыстыба биир дохуоттаах салаатынан өнөрөргө, күндү түүлээххэ ийэ дойду сааһаһын төлөрөргө саһылы иитэр ферма үлэинтэргэ улахан кыһамнылары уурап соруутаахтар.

М. СОФРОНОВ,

райсоюз бмрабылланнаатын председатели
сөбүтүөнүккэ солбулааччы.

ХОТУГУ КРАЗТАР МИРНЭЙГЭ

МИРНЭЙ. (Саха АССР). Олунньу 12 күнэ. ССТА көрр. Р. Козьмин. Уһун хотугу дойдуга үлэлииргэ ананан оҕо-һуллубут Кразтар бастаан колонналарга бүгүн Мирнэйгэ кэллэ. Сүгүнэн кыахтаах самосваллар 2500 километр устатыгар тонуу хаары тэллилэр.

Бу массыналар кабиналарга сылаас оҕоһуулаахтар, инкилин хос остуокүлээхтэр. Двигательларын үлэлэтэргэ сылытааччылаахтар, оттуктарын баада уонна аккумулятордара массына бэйэтэ үлэлээн таһаарар газтарынан сылытылаллар. Тыһыныттан куттаммат бухатыырдар алмаастаах «Удачный» трубага барыахтара.

Пятилеткамы

БОЛДЬОБУН
ИННИНЭ

САҢА ТӨРҮӨХХЭ БЭЛЭМ

Совхозка сыл сэгала-ныабыттан 341 ынах төрөтө. Кытаанах, Довордуурап отделениетыгар ынахтар төрөбүннэрэ ааспыт сыллааҕар үксээтэ.

Төрүөххэ бэлэмнэни-

нан сибээстээн миэстэҕэ практической дьаһаллары ылар сылтан, совхоз сүрүн специалистара көһө сылдьан, отделениеларынан муһунахтары ытталлар.

И. ЧИЧИГИНАРОВ.

Ыраах Өлүөхүмэнэн

Калиния аатынан колхозтан Гоголев М. П., Терютин М. П. уонна Аммосов Н. К. буолаллар, ыраах Өлүөхүмэ сиртэр баран, бултаан кэллилэр.

—Сылдьыбыт, бултаабыт ырыыт Сунтаар быһа, элэтан 40 көстөөх дойду. Биир миэстэҕэ бис-алта күн хаһы-

барынан хаһаабыт, үс-түрү көс иһэнэн бузтуубут уонна сиртэ көһөн иһэбит,—дипр Михаил Гоголев.

Бу дьон 320 тыһын, 10 сырынааһы уонна 2 солондону бузтаабыттар.

П. СЕДАЛИЦЕВ.

КОЛХОЗКА ИККИСТЭР

Эрилик Эристин аатынан колхоз Хайахсыталааҕы биригээдэтин Амматаары ферматы (старший Илларионов Т. В.) тохсус пятилетка инки сылына быйларын үлэлэригэр үрдүк ситиһиллээх түмүктүүргэ социалистической куоталаһыта таһар, үрдэттилибит эбэһэтэ иистэбэ ылымна үлэтиллэр.

ИННИЛЭРИН БИЭРБЭТТЭР

Эрилик Эристин аатынан колхоз Холтоҕотоору биригээдэтин сүөсүһүттэргэ кэлэн сылларга сүөһүнү иитиһэ, киниттэн бородууксуйаны ылымны үрдэттиһэ хаһаайыстыба үрдүнэн үчүгэй түмүктэри ситиһэллэр.

Быйылгы дьыл бастаан ыһыгар үүт элэвойунан ылым былаанын 171,5 бырыһыан толорон, ааспыт сыл тохсунуутааҕар 11,7 центнеринэн элбэх үүтү ыттылар. Биир ынахтан 85 кг үүтү ылдылар. Ити быдырыһытылааҕар 18 кг-нан элбэх. Үүтү государство туттарып соруудаа биктээдэ үрдүнэн 245,8 бырыһыан туолла. Эти атымлааһын 104,6 бырыһыанга тэҥнэстэ. Ынах сүөһү, сымгы уонна ыһырай тыһынаахтык иннинтэ эмиз балаача үчүгэй көрдөрүүлэр бааллар.

Биригээдэ, уруккутун курдук иннин биэрбэһкэ, колхоз үрдүнэн социалистической куоталаһы кыайылаабытан буолан, колхоз

бырабылланнаатын уонна парткомун көһөрүллэ сылдьар Кыһа Знамыларын тохсус ый тухары кимизэх да биэрбэтэ. Холтоҕо сүөсүһүттэргэ ити кыайыларын оссо чигэтэн, Саха АССР 50 сылын туолар юбилейин көрөө ылыммыт эбэһэтэли-тибэлэри толорон, кэрэ бэлэхтээх тийиһэргэ үлэни күүрээһинээхтик ытталлар.

Н. ФЕДОРОВ.

бйиги общ. көрр.

КЭРЭХСЭБИЛЛЭЭХ ЛЕКЦИЯЛАР

Республикатааҕы «Знание» общество иннинтин биологической наука кандидата, СГУ доцента Степанов Кирилл Андреевич «Саха сиртэр үрдүкү үөрөх сайдыыта» уонна «Научнай-технической революция сайдыыта» дьон темаларга, тыа хаһаайыстыбаннай наука кандидата, СГУ доцента Попков Павел Артемьевич аан дойду биология баһааһаһыатын туһунан лекцияларын аахталар.

Олох-дьаһах номбинатын рабочайдара, Чурапчы орто, Дирин орто оскуолалары, интернат-оскуола, СПТУ үөрэнээччилэрэ, ГРЭС үлэһиттэрэ, Эрилик Эристин аатынан колхоз Дирингидэ биригээдэтин, Ленин аатынан колхоз Одьулууннааҕы улаастаан колхозтаахтара уонна сулуусулаахтара лекциялары израхсаан иһиттилэр.

КУОТАЛАҤЫНЫ КОҢУЛЭЭЧЧИЛЭР

Итчат сүөһүнү ыстатыта оройуон үрдүнэн ытырыта таһаарыт Кытаанах отделениетын Хомустаах ферматын коллектива тохсунуу мйга биридии бо-роон сууккатааҕы эбиллэтин 104 граммга тирэҕэ.

Завед бастыт бороон көрөөччүтэ Морфупов С. И. көрөр 45 бороонун бири-ди эччирээһинкэ итээн ту-ран, биридиилэре суукка-тааҕы эбиллэтин 290 грам-ма тийинтин ситистэ.

х х х

Куоталаһар бороон көрөөччүлэр Данилова М. У. уонна Илларионова Т. В. совхозка бастаан иһэллэр. Илларионова Т. В. көрөр 41 бороонун биридиитин сууккатааҕы эбиллэти 300 грамм. Оттон ытыраһааһа Данилова бороонун 100 бырыһыан итээн туран, ки-пилэр сууккатааҕы эбилли-лэрин 352 граммга тирэҕэ бастаан иһэр.

х х х

Ааспыт сыллаахтан бый-лэрин инки ардыларыгар куоталаһар совхоз бастыт ыаныыксыттары Макарова У. Е. тохсунуутааҕы валод-ной үүт ылым былаанын 225 бырыһыан толорон, биридии ынарыттан 119 кг ыан совхозутар бастаан иһэр. Кинини катта куота-лаһар Варламов А. С. үүт ылым былаанын 163 быры-һыан толорон, биридии ына-рыттан 80 кг мата, оттон Егорова В. В. үүтү ыһын графтын эмиз аһаран бири-дии ынарыттан 81,4 кг мата.

БЫҢҢИ КӨРР.

КЫСТЫК УСТАТА— 65 кг

дийн борооску тымнаах
мбайнына ортогуван 20,5
лт-ная үрдэбигт. Итигэн ба-
рыта 90 центнер эт зөнн
сигорхулунна.

Манна куоталаһыгга коммунист Татьяна Идларшолва бастаан пәр. Киңи көрөр бөроскуларга 40-нуу н. улаашыттар. Эмиэ ити тэм устатыгар Бадомия Николаев, Августина Собакина тун. нут бөроскуларын мйаа. ыңнара 34—36 килограммнан эбиллибит. Киңилэр көрөр-истэр ыччат сүһүдүрә хас хонон турдахтарын ахсын 410—470 грамм улаатан, төзөһүйөн испиттар. Ой. гана Соловьева, Василий Соловьев да ити көрдөрүүнү тутар багдарар ситиһиллэнн. 199.

3. ӨССӨ 36 КГ ИЛИ

Бу — субаншры уотар-тодо-
нүтэр бостууларга тутла-
раахха — ыам ыйын 15 ку-
нүтэр — диэри ылыллыахтаах
кирби. Отделение борооску
көрөөччүлэрэ юбилейдаах
сыл кыстыгың туораан тии-
йэр биэтэктэрингэр итинни-
лэрэ бэлэктээх гиниинэхтээх-
тэр. Ону олоххо киллэрэр ту-
һугар, борооску сууккатаады
орто эбиллигин 330 грам-
тан түһэрбэккэ, хас биирдин-
лэрэ ыйга 9 кг улааталла-
рын ситиһэргэ — диэн эбин
үрдэллдибит абэһэстэдиһиби
кылындылар.

Коммунист Татьяна Илларионова атын үлзөсү — санжырачыны ишине барда. Бир түсүшүт дорзобуйатынан уурайда. Кичилер оннуларыгар калбит Михаил Николаев, Гаврил Сибиряков ферма коллективын бу бочумнаах сорукарыгар бэйздерин бабаларын холбоотулар.

Үлчлэл сүүлийнүү керээтү-
лэр үлэ режиссир нэмтэанх-
тык түтүбүдлэр. Абатынны

1. КУУБҮ ТҮМҮНҮҮ

Субуруускай аатынан сох-
хоз Соловьевскааы отделение-
тыгар ыһчат сүөһүнү көрүү-
сэ-истингэ күһүмүттэн сэт-
бастык рабочайдар сыһна-
рыллан үлэһиннэр. ССКП
чилиэни Татьяна Илларио-
на, сүөһү итинниктэр эр сыт-
сыратын биэрбит Августина
Собакина, иһилиэн Советин
ислутата Наталья Семенова,
комсомолеттар Оксана Соло-
вьева, Надежда Богарытова,
уонна Василий Алексеев, Ев-
докия Николаева буоланнар.
310-ча борооскуну туһуутта-
ра, отделение үрдүнэн ха-
бирдан борооску сууһкага
ортотунан, 320 грамм эбил-
лритер биз тылдарын биэр-
биттэрэ.

Эбэһэсталистибэни голоруу күүһүгү мидаржа элбэх үөннэ, дуулуур эрэйэр. Хис бириэки нэһрэй көрөбүтүтэи бэһэн кыстыыр сирдэригү түмүү уонна группалааһын, аһылык уонна режим таба олохтонута, зооветеринарнай көрдөбүлэри тутууу б.д.а. үгүс сыраны ылбыт-тара чахчы. Ол түмүгэр кыстык бастагы икки ыйдарылар бороонсулар сууһаһаа бы эһыллһилэрэ 260—280 гранига тэһнэспитэ.

Кытаанахтар көрө бачымы-
ларын биір бастахынан
ойообут билиги отделеңнебыт
сүсүһүттэрэ ити коллентия-
нан сүбэлэһинни бэрэ ас-
тыммытара. Кыстык тэрэ-
һинни туссарыга балачча
үлэни ыһпыттара. Бэлэ
тэмчит кирбинни ыларга ма-
һэйдир итэбастэри сыбаа-
туораппытара. Эбэһээтэли-
тинэни холорууга коллектив-
күүбүн биір тыаһага түгүү-
түгүэй аруттэри көстөн бар-
быттара.

2. ЭВИЛЛИН—29,5 КГ

Бүгүн хотоого киллэрингэ
отделеннега баар борооску
артан бипрдерин орто ыйаа-
һина 130 кг этэ. Ол иһигэр
ордук Айма энэригэр бусу-
лун курдук, үһүс-төрдүс
сортаахтар, тыһындах ыйаа-
һиннара 30—40 кг-га эрэ
тиһээччилэр эмээ бааллара.

Быһыл, тохсууну 20 күнүттөр, кысымына киирэн Ойран борооскулары төрдүс төгүлүн ыйаан коруу түмүктөннө. Итиннэхэ отделеңне үрдүңнөң былыллыбыт эбэрэсталистнбэ борооску суукка-табы улаатыгыгар 17 грамынан аһарыллыгыта быһаарыдыһына. Ол аата аан бастаан ыйааһын хараһылап учуоттаннахтарыттан ыдата— 31 хонук үстата хаа биир

спининдорин уонна бастыг
орчоты олоххо киллэрингэ үлэ
бытыллыада. Тканевый пре-
параттары, биостимуляторда-
ры о.д.а. тутуу, ол-бу ка-
рыылартан сэрэтэр-эктив-
дьяналлары олохтообун сүө-
хүнү уотута улахан нөмүр
сүтүө.

Саяс күрэххэ үгтэнэлэлдэр ортогуһан 190—240 ж. байаһынгаах субаннар са- йаһыга ыйдарга, лаппа тол- буйлалара махчы. Үөһэ ах- тилыбыг дьаһаллар утум- наахтык ымыллан истэхтэри- нэ, отделение сүөсүүһүттэ- рэ, үлүсүг көрдөрүүнү ситиһэх- тэ. Государствова атылла- бар сүөһү тыһинааһынан ор- то ыбааһына үс центнергэ тэнгизин сөн. Бианригэ атыһык сооук түрар.

Ву бийиги усунуубуйаабыг-
гар нэрлэти суох ситийин
буолуох ээ. Ону ойдоон от-
лоосине сүсүбүттэрэ шийей-
даа сылга социалистическый
куоталаһын знаматын өссө
үһэс дүөрэтэллэр.

Н. КРИВОШАПКИН,
сүсөһү интинтин бикрэг-
дыһыра.

Производство кэскиллээх болпурустара

СҮӨНҮ ҮАРАХАН ҮЛЭЛЭРИН
МЕХАНИЗАЦИЯЛААНЫН СОРУКТАРА

Тохсус ятйлетба бүтэнгэр республика
савхостара уонна нолхостара хотон ме-
ханизациятын нуускэ мытан, баар суаһу 78
бырыһыанын хотонго уулатар соруулаах-
тар. Аһылыгы бязрин 15, нолуом ырааста-
һынны 15, ынафы мыһы^а 60 бырыһыанна-
га механизацияланыхтара.

СССР-ын обьектуудын Сүхэ АССР-ын Министрлерийн Советийн уураахтарыг олгохуудан, партид райкомун бюрот, райсовет-ин-волхоза бийтн оройуозмутугар хотоннору-механизациллахыгта бие сэллэххэ билаадыг олоо аасшат сэллэххэ бигэргэмшлэттэрэ. Калинин аатынхон колхоз (председатель Дычковский П. П.) бийтнхн нүүгүнэ 200 сүөхүгэ механизация бари нэрүгүн-рин киллэрдэ. Онтон ураты хабаадысты-баларга үлэ оннугтан сыдарыгбата.

Былаан кымыллыбытын ичинтээ 10 ый-
дар усталарыгар 1200 тобого уудатыны
киллээн, былааны 22,8 быраһыан толор-
дубут. Механизмаа аһылык бэрлэниити-
гар 200, поһуом ирээстээһыныгар, ынаҕы
иһэһинэ, 400 сүбүгэ киллэрилиннэ.

Сүүнү ыарахан үлэтин механизациялаа-
рынга ылымаллыбыт иккэ сыллаах бы-
лаан бача көрүгүрү тохтон иһэдлэр.

Ордун нойуом ыраастааһынын механизациялааһыгга улахан хаалыы таһаарылынна. 1971 сылга 13 хотонго нойуом ыраастыыр оборудованиены монтажнаахтаабы эбэтэр арыттаах муосталаах хотоннору оҥоруллуохтаабы. Ол ийиттэн биэс улахан хотоннорго ТСН-3 скрепернэй транспортеры киллэриэхтээбэ билр даҕаны туруоруллубата.

Винниченкэ
ум-благотвор-
ный-судит
о-молитворни-
чествый-милос-
тер. Милос-
тер-милос-тер.

саветтара дээрх тийм, 1)-
хуульчид хуульчид олон
нэгдэн саветтараг олохорх сав-
уульчид хуульчид, хуульчид
хуульчид.

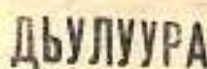
СИННОКТАРГА: мастер-
парикмахер Сиде Ост со-
зд. рабочаймлар Эле Грин-
стонга брүүчүсөз өтөрар.
(yoka).

Минийхмыс Лэа Гэбрен-
дэлгэлээр советтарын хя-
гууний чиглэлд-ынэг эг-
сүтэн сэлдэг 4000 кг урт
мэгд.

Ю. Венделин фотота.
ССТА фотехроникага.

	Бүтээгдэхүүн				Орлог				Салт				Орлог				Бүтээгдэхүүн		Орлог	
	1971 г.	1972 г.	%	±	1971 г.	1972 г.	%	±	1971 г.	1972 г.	%	±	1971 г.	1972 г.	%	±	1971 г.	1972 г.		
Дүн	2460	2452	99.7	+103	1000	962	96.2	+34	2560	2176	96.7	-33	1240	1251	100.9	+1	69	86		
Э. Эрхтүг	4400	4421	100.5	-91	1810	1641	90.7	+33	2890	2627	90.9	-150	1450	1638	113.0	+188	251	272		
Калин	1720	1665	96.8	+45	690	629	91.1	+8	840	313	96.8	+22	420	426	101.4	+6	61	48		
Сарл Маркс	1660	1576	94.9	+71	670	560	83.6	-12	680	616	93.3	-4	320	303	94.7	-17	26	48		
Убуруускай	6860	6766	98.6	+62	2700	2477	91.7	+76	3870	3636	93.9	+25	1920	1914	99.7	+6	359	341		
Урдүн	17100	16880	98.7	+190	6870	6269	91.2	+139	10820	10168	94.0	-140	5350	5532	103.4	+182	766	795		

Октябрьская революция кыялган.
Саха сириг үрдүгүн сана дьоллоох
олох күнэ күндээрибитэ. Дмитрий

Дмитрий Егорович, нэлин бочуот-
таах сынцаламга тахсан да баран,
жүн бүгүүнүгэр дээрн үлэ үбүтүгэр
сыйлдар. — Сайынын ыраас-мэдник,
пей-салгынгга отуута хово сыйлдан,
күөх илтэ хомууругар үлэлээһинтэн
ордун киһилэхэ туох атын сыннаа-
лан баар буолуон сөбүй? — дин тал-
лаах. Отгон кыһын нэллэһинэ, бүтүн
биир хотон сүүсчэкэ ынах сүөһүтүгэр
от угар. Ол, кырдыаһас киһилэхэ,
эмнэ манан ахан дымала буолбатах.
Үлэлиир хотонун, кыбылтыт, далаһ
таһа өрүү ыраас, уурбут-туппүт
курдук буолааччы. Ол тохтуутун,
хоруутун таһаарбат. Тустаах үлэтин
быһыгар, ошоньборун соло эрт
буллар, күрүө-хаһаа өрөмүөнүгэр, от
тиэйэр, ноһуом таһар сыарға оһо-
һуутугар түһүспүтүнэн сыйлдар.
«Минтэрэй өсгорбута, туппүта-халы-
та, үлэлээбитэ барыта өрүү хаачыс-
тыбалаах, бөҕө-таһа, тупсавай уолун
үйлэлээх буолааччы» — дөһөдлэр ки-

Үлэ тэрэһинин түпсарым, ту-
туу багтын ымыаларын туттуу,
кэмчилээһин реженин күүһүрдүү,
соруйуулуубут дыала иһин хэс
бырдн үтэһит эһиэтинэһин үр-
дэтин—Новгород тутааччыларын
уонда монтажниктарын социалисти-

В. ДАРБАСОВ

Бүгдүгээрээ зугаачилар бай-
ларин үзлэрийн эрдүк үрдүк көр-
дөүлээрхтүн сьаналынчлар: би-
ниэр көүдөөлүннээр ССКП Кини
Комитетынан бийэрэннэ уонна
киэниик ойүүргэ сүбөлөннэ. Рабо-
чайдар уонна инженернэй-техни-
ческэй үлэхиттэр айлар активнос-
тара—комбинат сэттинин бүтүүтэ
үлөөл киэвэллн бастынг мэкһнэтэ.

СПИМОНКА: ОТК контролера Е. Д. Петрова «Псков» станциалари бэрэбинэр-кэлкит.

А. Овчинников фотота.
СССР фототоника.

КАМЧАТКАТААДЫ-ПЕТРОПАВЛОВСКАЯ ССТА. Камчатка ба-
дым дымжулуунтар сага дымла-
ра кыркыларынга баай. Адыас со-
тоуттаарыта сира отороочулар
уонна мас кэрээччилэр бөһүлээ-
тэригэр Мильковска уонна Ко-
ревскайга амыз культура дымла-
арынны тэлэчи астылар. Охто-
онны Беринг мураагына кыргактар.
Карага дым мураагына бөһүлээ-
тэригэр культура сага дымоты уота
сандарда. Олохтоолтор—балык-
сылтар чомпа булчуугар туһанын-

Билигн тухал ариунт краху-
ра тга сиринээд отуг бондара
баалар. Оморго уус-уран самоден-
тальмогь ички сүүсчэнэ куру-
нуктера улажиллар.

Салгы өлүүтө		Оя ийгэр кулу		Эт өнөрүүтү (центнер)				Үүт валовой мамы (центнер)				Бир фуражная мыкхан мамы (кг)				Үүтү государствога агымдаагы (центнер)				Эти государствога агымдаагы (центнер)			
1971 с.	1972 с.	1971 с.	1972 с.	1 квар- таллаах былан	туола	%	1971 с. ±	1 квар- таллаах былан	туола	%	1971 с. ±	1 квар- таллаах былан	туола	1971 с. ±	1 квар- таллаах былан	туола	%	1971 с. ±	1 квар- таллаах былан	туола	%	1971 с. ±	
16	5	—	—	714	482	67.5	+36	1680	337	20.1	+63	245	39	—1	1000	244	24.4	+146	510	420	83.9	178	—
20	2	—	—	1258	1072	85.2	+428	3520	727	20.7	—168	255	52	—9	2100	384	18.3	+111	910	1081	116.5	+38	—
1	—	—	—	357	294	82.4	—98	930	204	21.9	+53	235	42	+2	600	175	29.2	+85	250	291	116.4	—1	—
5	3	—	—	323	288	89.2	—79	930	96	20.3	+21	235	24	+7	600	—	—	—	230	—	—	—318	—
20	39	—	—	1584	1159	74.1	—523	3900	837	21.5	+22	240	33	—14	2500	348	13.8	—133	1100	1123	102.1	—407	—
		—	—	4216	3295	78.2	—241	10960	2201	20.1	—9	240	41	—6	6800	1149	16.9	+209	3000	2903	96.8	—875	—

ТААС СУТТЭ

Ос ийин саватигар мада-биг. Бастан олар, буларга—
дунтан сарант атамлаан, дун буга, клин «сунга»
урут савалааг жала сунг, дун буга.

Манна райсоп салалтаг
дун орог дун эрмэбиг.
М. СИБИРЯКОВА.
Одлуун элхтөөс.

П. К. ДЯЧКОВСКАЯ

Бу дун олуну 12 күнүгэр
уун уонн ырахан ырым
книгтэн РСФСР оскуолаарын
үтөлөөх учуутала Дьячковский
Павел Кузьмич өлө.

П. К. Дьячковский 1915 с.
малаах Амга оройуонун
Судачинна айылгыттар билимнэ
күргөтүгэр төрөөтө. 1933 с.
Абда сатта кылаастах оскуо-
латын бүтөрүн баран Абда-
гы сибээс өдөөлөннөтүн по-
чтамыннай бэйтин үлэтин
сараалабыта.

П. К. Дьячковский 1938 с.
Якутскайдаагы педагогика,
онто 1940 с. Якутскайдаагы
учительскай институту бүтэр-
тэбит. 1940 с. Наркомпрос
кытта үөрэхтөөлүнүгө сектор-
ун начальниги аналган
үлэтибит.

1941—44 сс. Верховский ор-
то оскуолатын директора. 1944
—1951 сс. Друнина орто оскуо-
латын, 1951—54 сс. Чурапчы
орто оскуолатын директора.
Онто ити оскуола үөрэтин
чачын сибээсэбиг. 1954—57
сс. Дирин орто оскуолатын ди-
ректора.

1957 с. атырдаах ийиттэн
Одлуун ады кылаастах ос-
куолатын директорунаа үлэ-
тир саваныгар учууталлар,
үөрэнэччилэр, төрөнүгүтүр
түмөн сатабыллаах үлэтин

ТАБААРЫСТАРА.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

ОСКП райкомун бюрота, үлэтигэр депутаттарын өрө-
йуонаады Советин исполкома диригити курутууан ту-
ран, РСФСР оскуолаарын үтөлөөх учуутала, 1941 сытан
ОСКП чилинэ.

ДЯЧКОВСКАЯ ПАВЕЛ КУЗЬМИЧ
улууну малаан бу дун олуну 12 күнүгэр өлбүтү
тукуан билэрэллэр.

Төрөх оройуонаады салаата, норуот үөрэдиригитин үлэ-
тигитин профсоюзун райкома, Чурапчы, Дирин, Амга
орто, Чурапчы, Одлуун ады кылаастах оскуолаарын,
үлэтир иччат кылаастах орто оскуолатын, интернат-оскуо-
ла коллективтара РСФСР оскуолаарын үтөлөөх учуутала

ДЯЧКОВСКАЯ ПАВЕЛ КУЗЬМИЧ
өлбүтүтүн бэйэлэрин диригити курутууан билэрэллэр.

Үлэтигэр кэрэсими, арабыт, элэбиг, убайыт, аймакыт
ДЯЧКОВСКАЯ ПАВЕЛ КУЗЬМИЧ
уун, мар ырымтан бу дун олуну 12 күнүгэр өлбү-
түн тукуан диригити курутууан туран билэрэллэр.

Кэргэнэ, өлөсүгү, сибээс, балтыла, күтүгүтүр,
аймактара.

ЭРЭЙДЭЭХ МАГАНЫН

Бахем сельсептүн кини
бөдүүкүтэ маганна урук-
кутэ бигр хайаагытыта бас
билэн өлөрбүт мал дунутигэр
үлэтир. Сага бөдүүкүтэ
атыллынарына эбэтэр бы-
рааһыныытарга кини ба-
нат түмүгүтэ буолар. Уоча-
раттыгар сирэ наһаа кыра-
бас.

Продавецтар биригэдэбэн
үлэтигэр урдун ийа-
лынаа бигр буолан харда-
ры-таары уочараттаан
ийырга күлэллээр. Онон,
быһатан эттэххэ, икхи хос
уочраты туораатахына эрэ
атыллынарына.

Маны көнөрөр туһугар
селин салалтата кыһанаа
сөп буолла.

К. ЛЫТКИН,
пайшинтаах.

Ленинградтаагы «Металлосудов» производственный
коллектив коллективнигэ бастаан сылыгар бастаан
таһынан магуруонтон орбун чилиннэтэри, бидоннари,
мисселлери, кассурууруккэлери, өрө куруускаларын, бидо-
рэллери, таастары и.д.а. өтөрөн таһнардэ. Предприятие
өтөрүгүтүгэр килиннэниэ пладийыма улаан. Ону
үчүгүтүгэр, колбонук сыттары 1972 сылаа элэри таһа-
рыны улааттынараалар.

СИМОНКА: ОТК контролера В. В. Трофимова өрө
малаах куруускаларын күргүтүгэр.

И. Федотин фотога, С. Г. А. фотосарыныа.

БИБЛИОТЕКАРБЫТ

Бу күнүгүтэ сага бигр биллилээх уон-
на таһаллаах суруйааччыта Эридик Эри-
стини төрөөбүтэ 80 сылын туолуута кини-
ник бэлэтэниэ. А. Е. Кулаковская кыт-
тан Чурапчы ады кылаастах оскуолаты-
гар С. С. Яковлев—Эридик Эристини оло-
тор, айымныыларын аналлаах сага лите-
ратурага нэбэлэти ытылыныа. Нэбэлэ-
ти сага тылын учууталлара Д. С. Постни-
ков, Г. Г. Пинцигина салайдылар.

Сыл кайы үгэс буолбутунан, кылааччы-
лар конференциялара ытылыныа. Бэбис
кылаастар үөрэнэччилэрэ «Хачыгар» дун
кэбээтигэ, алтыс кылаастар «Маарыкчаан
иччаттара» романтаан «Кыһыл былаах»
дун быһа тардыга үчүгүдүк бэлэмнэни
конференцияны көхтөөхтүк ытытылар. Сэт-
тис кылаастар «Кэриэс туолуута» сэт-
тис уонна ахсыстар суруйааччы айымны-
ларын советскай былаас иһин охсуууну
хайдах көрдөрбүтүн туһунан кэбээтилэр.

Үөрэнэччилэр суруйааччы айымныла-
рын не хоһоонугар аналлаах уруууула-
рын быһыстаката тарылыныа. Ордуу үгэс
үлэти алтыс «б» кылаас үөрэнэччилэрэ
абыллытар. Афона Местников, Коля Ке-
лофонтов, Ваня Борисов, Саага Сивцев,
Тома Старостина таһара дунэтин кыриэли-
гэр Коля Манасов уонна Сена Оноев кы-
һыл былаабы хайдах ийабыттарын ойуу-
лабыттар.

Нэбэлэ ытылынытыгар, малаан буола-
рын курудук, туох баар билигин, кыаһын
ууран бийиги библиотекарбыт С. С. Бори-
сова үлэтигэр. Кини оскуолаа ытытылар
бары мероприятиеларга активнай кытты-
ны ылааччы. Кылаас салайааччыта кылаас
чааһын бэлэмнигитигэр, пионерскай сбору
нытаргыгар, учууталлар дамылат, лекция
онороллоругар, үөрэнэччилэр концерт
бэлэмнигитигэр, пионерга, комсомолга
иниригитигэр о.д.а. Смена Семеновнаа
барааччылар. Туох литература баарын, ту-
гу надыахха собун ыһыталлар, сүбэлэллэр.

Библиотека доһо сүрдээх кыра, кинигэ-
тин да ахсаана үгүсэ суох. Ол эрэри
библиотекары ийамнытынан киниготорг
маганныытар кинир сага литературе
библиотекага малаан баар буолар. Ону
ним барыта туһанарын курудук, үчүгүдүк

барадэнтэни уурулаубут. Манна кинирбиг
эра ийиг бөлөмтөтүн тардар курудук ки-
нигэ быһыстакалара, барытын бэйгэ онор-
бут араас планаттар, ырааларга аналлаах
кинигэ полналары не кинирбэхтин онору-
ллубуттар. Библиотека арааччылары да
үгүс.

Эридик Эристини олоһор уонна айымны-
ларын аналлаах планат «Баһаан олобу
кыайдакха үөрэххэ тийиригит», үөрөтүн
кыайдакха олох үтүгүтүгэр тийиригит»
дун суруйааччы бэйэтин тылларын са-
бааланар. Планат оноруутугар үөрэнэччи-
лэр активнайдык кыттыбыттар. Суруйаач-
чы бастаан төмүн таһын сэттис «б» кылаас
үөрэнэччилэ Кеага Смирников, иккис то-
мун Гоша Башарин (алтыс «а» кылаас),
Н. Тобуроков «Эридик Эристини» дун
кинигэтин Тая Матвеева (сэттис «б» кы-
лаас), оттон Федя Посельский «Кэбээтигэр
уонна пьесалар» дун кинигэтин ойуула-
быттар.

Планат «Кыһыл кыһылга хойутун
даһаны хореун суруйааччы олоһун, охсу-
куутун холбурдарыгар итиллигэр» ди-
тиллэринан түмүктэнэр. Планат атылар
суруйааччы айымныларын быһыстаката
баар.

Библиотекага М. Горькай адынан
РСФСР Государственной бириэмийэтин
лауреата поэт Семен Данилович аналлаах
эмия итинник планат онорулаубут. Онто
поэт айымныларын үгүс ойууларын
онорбуттар. Маны таһынан «Герой оло-
лор» дун кинигэга уонна «Володя
Ульянов өрө саага», «Олор бастын до-
бордору» дун планаттар бааллар. Бу
үлэлэргэ Смена Семеновна көмөлөһөтү-
лэринэн Коля уонна Гоша Башариннар,
Федя Посельский, Тая Матвеева буолла-
лар.

Смена Семеновна бары революционнай
быраһыныытарга, араас даталарга ана-
лаах стендэлэри үлэтигэр. Онно суруйаач-
чыларга, алааччыларга, ученайдарга, на-
ка-техника ситиһиниригэр аналлаах маты-
рыбааллар тиһигин быһаакы таһаллар.
Олор таһаан аһар «Валам буол»,
«Эдэр коммунист» хайматтар ятриналары
бааллар.

Оскуола үөрэтэр-интер үлэтигэр улахан
көмөлөөх сэлэи үлэтиг Смена Семеновна
Борисова Сага АССР 50 сыла туолар
юбилейин көрөс үчүгэй былааннардаах
үлэтин сылдыар.
А. БОРИСОВА.